

U smislu odredaba članova 63. i sl. Carinskog zakona /S.L. 24/59, 16/65/ carinarnica je dužna zapisnički utvrditi stanje robe, ako ustanovi da se stvarno stanje ne slaže s podacima o deklaraciji u pogledu količine, kakvoće ili vrijednosti robe. Protiv takvog utvrdjenja carinarnice podnositelj deklaracije može podnijeti prigovore o kojima rješava prvostepena carinarnica - s pravom žalbe na Upravu carina. U tom će se postupku onda točno utvrditi stanje robe.

U konkretnom slučaju sve ovo nije bilo izvršeno, već je na temelju izvida carinskog revizora naprotiv utvrdjeno da su sve carinske radnje pravilno izvršene, da je predmetna roba preuzeta iz carinskog skladišta bez prigovora, i da nije bio načinjen nikakav zapisnik koji bi se odnosio na količinu robe.

Po mišljenju drugostepenog suda samo takav zapisnik koji je načinjen sa carinarnicom o stanju robe može biti temelj za isticanje zahtjeva protiv carinarnice za naknadu štete koja je nastala gubitko robe u toku carinskog postupka.

Kako tužitelj ni ne tvrdi da je tražio zapisničko utvrdjenje manjka, to iz citiranog propisa slijedi da je nastupila prekluzija u pogledu njegovog prava da stavlja bilo kakav zahtjev prema tuženiku s naslova manjka. Ovo tim prije što je tužitelj z n a o da postoji manjak, te je unatoč tome bez prigovora potpisao zapisnik iz čega nužno slijedi zaključak da se o d r e k a o odštetnog zahtjeva prema tuženiku.

N. P.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 14. IV 1969

Vijeće: dr Ernest Vajić, dr Dušan Arneri, Branko Lovrečki

Zakašnjela isporuka robe - Snašanje povećanih troškova prijevoza prouzrokovanih zakašnjelom isporukom - Ove troškove snosi prodavalac premda je kupac zakašnjelu isporuku primio bez prigovora

Tužitelj je prodavalac, a tuženik je kupac robe. Tužitelj u tužbi navodi da mu tuženik odbija platiti dio kupovnine za robu koju mu je tužitelj isporučio.

Tuženik se protivi tužbenom zahtjevu navodeći da je medju strankama bila ugovorena isporuka 2.000 kg graha na temelju zaključnice od 9. XII 1965. s rokom isporuke odmah do 17. XII 1965. Tužitelj je medjutim isporuku izvršio tek tovarnim listom od 11. I 1966, kojim je poslao tuženiku 2.080 kg graha a za taj prijevoz platio je d 611,52. Medjutim da je isporuka bila izvršena na vrijeme, prijevoz bi stajao samo d 303,68, prema čemu razlika iznosi d 307.84. Zbog toga je knjižnom notom od 29. I 1966. tuženik teretio tužitelja za razliku u vozarini koja je nastala tužiteljevom krivnjom, tj. zbog zakašnjenja u isporuci.

Tužitelj drži da nije dužan snositi razliku u vozarini, jer da dužnik u smislu odredbe Uzance broj 214 OU može izvršiti svoju obvezu i sa zakašnjenjem sve dok mu vjerovnik nije saopćio da odustaje od ugovora, i da će sam izvršiti odnosnu radnju ili zaključiti u tu svrhu ugovor s trećom osobom. Tuženik je isporuku primio bez prigovora, pa stoga ne može stavljati u prijeboj sporni iznos.

Prvostepenom presudom tužitelj je odbijen sa zahtjevom tužbe.

Presudu pobija žalbom tužitelj.

U obrazloženju žalbe navodi se da sud nije uvažio da tužitelj u smislu Uzance broj 214 OU može isporuku izvršiti i sa zakašnjenjem sve dok mu tuženik nije saopćio da odustaje od ugovora. Takvo saopćenje tuženik nije nikada poslao tužitelju, a on je primio isporuku robe bez prigovora, pa je zbog toga dužan platiti željezničku vozarinu ugovorenu za "franco vagon" u cijelosti, i ne može tražiti regres dijela te vozarine od tužitelja. Nije osnovano stajalište pobijane presude da bi u konkretnom slučaju bilo nepošteno primijeniti Uzancu broj 214 OU na štetu tuženikovu, jer je baš tom uzancom predviđen način izvršenja zakašnjele isporuke.

Drugostepeni sud je žalbu odbio iz slijedećih razloga:

Osnovano je doduše stajalište žalbe da je odredbom Uzance broj 214 OU predviđen način izvršenja ugovora u slučaju zakašnjenja s isporukom, no tom odredbom nije predviđeno koja prava pristoje kupcu, koji ostaje kod ugovora i prima isporuku sa zakašnjenjem. Nije osnovano stajalište tužiteljevo, da takvom kupcu ne pripada nikakvo pravo ako je isporuku primio bez prigovora, jer je takva konzekvenca u slučaju primanja isporuke bez prigovora predviđena samo u pogledu ugovorne kazne Uzancom broj 248 stav 2 OU. U konkretnom slučaju dolazi do primjene odredba Uzance broj 209, stav 1 OU, prema kojoj kupac može u slučaju zakašnjenja s isporukom po svom izboru

tražiti ispunjenje ugovora i naknadu štete zbog zakašnjenja, ili odustati od ugovora i tražiti naknadu štete zbog neispunjenja ugovora. Time što nije izjavio da raskida ugovor, kupac je ostao kod ugovora i njemu pripada pravo da primi ispunjenje ugovora i da traži naknadu štete zbog zakašnjenja s isporukom ako takva postoji, i s isticanjem toga zahtjeva nije posebno vezan na neki rok bez odlaganja ili slično kako bi to htio tužitelj.

M. S.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 14. IV 1969.

Vijeće: Gabro Badovinac, dr Dušan Arneri, dr Nikola Vučković

Prijevoz stvari morem - Vozarina - Dužnost špeditera koji je sklopio ugovor o prijevozu za plaćanje vozarine - Ako se mjesto ugovorenog tereta ukrca drugi kojega je vozarina veća od dogovorene, brodar ima pravo na vozarinu prema stvarno ukrcanom teretu, bez obzira na okolnost da li je od svoga komitenta, prilikom zaključenja ugovora o prijevozu, dobio netačne podatke o teretu koji će se predati na prijevoz, pa je tako u ugovor unesen jedan teret, a na prijevoz predan, drugi - Pred ovom pretpostavkom špediter ima pravo zahtijevati od svoga komitenta da mu nadoknadi svotu koju je morao platiti brodaru u ime povećane vozarine.

Tužitelj je brodarov agent, a tuženik je špediter koji je zaključio ugovor o prijevozu. Tužitelj navodi da je s tuženikom zaključio ugovor o prijevozu jedne vrsti papira, a da je predana na prijevoz druga vrst koje je vozarina veća. Budući da tuženik odbija platiti povećanu vozarinu, koja se plaća za stvarno ukrcani teret, zahtijeva od suda da ga on na to svojom presudom obveže.

Tuženik se protivi tužbenom zahtjevu. Medju ostalim navodi da je on u ovom poslu nastupio samo kao špediter. U toj ulozi je i sklopio ugovor o prijevozu. On je prilikom zaključivanja ugovora o prijevozu dobio od svoga komitenta podatke o teretu koji će se ukrcati na brod. Ako je naknadno njegov komitent poslao drugu vrst papira, a ne onu za koju je najavio da će biti ukrcana, špediter za to nije kriv jer je doveden u bludnju bez svoje krivnje. Na temelju toga smatra da nije dužan uplatiti utuženi iznos.

Prvostepeni sud je udovoljio tužbenom zahtjevu, a drugostepeni je tu presudu potvrdio iz slijedećih razloga: